

TAKASBANK

**SN. GENEL MÜDÜR VE SN. SERMAYE PİYASALARI
YÖNETİCİLERİNİN DİKKATLERİNE,**

**Genel Mektup : 212
(Bilgi İşlem Merkezi)**

İstanbul, 03/03/1999

Değerli Üyemiz, Ortaklarımız,

**KONU: MİS PROJESİNİN GETİRECEĞİ TEKNİK DEĞİŞİKLİKLERLE
İLGİLİ TOPLANTI**

Bankamız tarafından geliştirilmekte olan Müşteri İsmine Saklama (MİS) sistemi aynı zamanda Aracı Kuruluşların kendi ortamlarında kullandıkları yazılımlar üzerinde bazı teknik değişikliklerin yapılmasını gerektirecektir.

Müşteri Bazında Saklama (MBS) programlarında Bankamızca yapılacak teknik değişiklikler ile Aracı Kuruluşlar tarafından yapılması gereken teknik değişikliklerin anlatılacağı bir toplantı düzenlenecektir.

Bu toplantıya, kurumunuzun yazılımlarını geliştiren teknik personel veya yazılımlarını kullandığınız firma temsilcilerinin katılımının sağlanması çalışmalarınızın aksatılmaması açısından önem arz etmektedir.

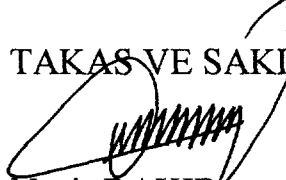
Konu ile ilgili bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

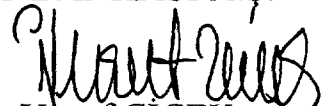
Saygılarımızla,

TAKASBANK

İMKB

TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

Nezir BAKIR
Genel Müdür Yrd.

Yusuf ÇİÇEK
Genel Müdür Yrd.

TOPLANTI;

Tarih : 05 Mart 1999 / CUMA
Yer : İMKB Konferans Salonu
Saat : 16.00/17.30
Ek : Toplantıda görüşülecek konularla ilgili dökümanlar.

İMKB TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

03.03.1999 TARİH 212 NO'LU GENEL MEKTUBUMUZUN EKİDİR.

05.03.1999 TARİHİNDE SAAT 16:00'DA İMKB KONFERANS SALONUNDA YAPILACAK TOPLANTIDA GÖRÜŞÜLECEK KONULAR:

KONU: Sermaye Piyasası Kurulu'nun 25/09/1997 tarihli toplantısında alınan 27/1546 sayılı kararıyla uygulanmasına başlanan "Müşteri İsmine Saklama Sistemi" ve buna bağlı olarak uygulamaya koyulacak olan "Blokaj Sistemi" konularıyla ilgili olarak halen Aracı Kuruluşlarca kullanılan "MBS" sisteminde yapılacak değişiklikler hk.

Bilindiği gibi; Sermaye Piyasası Kurulu'nun 25/09/1997 tarihli toplantısında alınan 27/1546 sayılı kararıyla; 1995 yılından itibaren Takasbank sisteminde kod numaralarıyla takip edilen saklama alt hesaplarının müşteri ismine çevrilmesi hükmüne bağlanmıştır

Bunun üzerine; Aracı Kuruluşlardan Bankamız sisteminde açmış oldukları alt hesaplara ilişkin kimlik bilgilerini tarafımıza göndermeleri istenmiştir. Aracı Kuruluşlardan gelen bu bilgilerin sisteme girilmesi sonucu "Takasbank Sicil Numarası" oluşturulmuştur. Oluşturulan "Takasbank Sicil Numarasının" aracı kuruluşun MBS sisteminde açmış olduğu alt hesapla eşleştirilmesi sonucu hesap isme dönüşmüş olmaktadır.

11.01.1999 tarihinden itibaren MBS sisteminde açık olduğu halde Takasbank'a kimlik bilgileri ileilmeyen alt hesaplar hareketsizleştirilmeye başlanmıştır. "Hareketsizleşme" kimlik bilgisi ileilmeyen alt hesaptan havuza çıkış işleminin engellenmesidir. Aracı Kuruluşların hareketsizleşen hesaplardan havuza çıkış yapamadıkları gerekçesi ile temerrüde düşmemeleri için; bu hesapları kendi sistemlerinde de bir şekilde takip etmeleri gerekmektedir. Yeni açılan hesaplara ait kimlik bilgilerinin Takasbank'a iletilme süresi 15 takvim gündür. Müşteri İsmine Saklama sistemine geçilmesi ile birlikte; Takasbank Sicil Numarasının yatırımcı tarafından bilinmesi durumunda Aracı kuruluşlar da MBS sisteminde direkt isme hesap açabileceklerdir. Bu durumda yatırımcının kimlik belgelerinin Takasbank'a iletilmesine gerek kalmayacaktır. MBS sisteminde aracı kuruluşlarca direkt isme hesap açılması ile ilgili hesap açma formatı EK-1'de sunulmaktadır.

Aracı Kuruluşlarca MBS sisteminde daha eski tarihlerde açılmış ancak henüz isme dönüşmemiş hesapların da müşterinin sicil numarasını bilmesi ve aracı kuruluşa beyan etmesi durumunda aracı kuruluşca isme dönüştürülmesi mümkün olacaktır. Belli bir tarihte MBS Sisteminde açık olan hesapların durum kodu, nitelik, ad-soyad vs. bilgileri aracı kuruluşlarca raporlanabilecektir. Söz konusu raporun formatı EK-2’de sunulmuştur.

Müşteri İsmine Saklama Sistemi kapsamında, alt hesap sahibi yatırımcıların hesaplarında bulunan hisse senetlerini bloke ederek; aracı kuruluşca bilgileri dışında kullanılmasını (havuza aktarılmasını) önleyebilecekleri bir blokaj sistemi uygulamaya koyulacaktır. Bu sistemde; yatırımcılar kendilerine Takasbank tarafından verilecek şifreleri ve sicil numaralarını kullanarak Alo-Takas, İnternet vb. yollarla aracı kuruluşlar altındaki hesaplarına bloke koyabileceklerdir. Bloke işlemine konu olan alt hesaptaki kıymetler söz konusu blokaj çözülmeden aracı kuruluşca havuza aktarılamayacaktır. Blokaj işlemi, hesaptaki tüm kıymetler üzerine uygulanabileceği gibi, seçilen kıymetler üzerine ve adet bazında da yapılabilecektir. Yatırımcılar bloke koyma işlemlerini saat 20:00-08:00 arasında, bloke çözme işlemlerini ise günün her saatinde Alo-Takas aracılığı ile yapabileceklerdir.- Aracı Kuruluşların; üzerine yatırımcı tarafından bloke koyulmuş kıymetlerin satışını engellemek için kendi sistemlerinde gerekli uyarı mekanizmasını kurlmaları gerekecektir. Müşterileri tarafından yapılan bloke koyma ve çözme işlemleri Aracı Kuruluşlara Bankamız tarafından MBS sistemi aracılığı ile raporlanacaktır. Söz konusu raporlar Aracı Kuruluşlar tarafından istenildiğinde alınabilecektir. Konuyla ilgili rapor formatları EK-3’de incelemeniz için gönderilmektedir.

Yatırımcıların satmış oldukları kıymetler üzerine bloke koyarak aracı kuruluşu takas taahhütlerinin yerine getirilmesi sırasında zor durumda bırakmalarını önlemek amacıyla; bu tür kıymetler için aracı kuruluşlarca blokajın engellenebileceği bir sistem planlanmıştır. Bu yapıda, aracı kuruluşlar T gününde satış yapan müşterilerinin satmış oldukları kıymetleri aynı gün saat 20:00’a kadar “Satış Blokajı” hesabına aktaracaklardır. “Satış Blokajı” hesabı aracı kuruluşun Takasbank MBS sisteminde açmış olduğu müşteri hesabının detay hesabı gibi düşünülebiyecek bir hesaptır. T (işlem) gününde yatırımcı bazında “Satış Blokajı” hesabına aktarılan kıymetler Takas günü sabahı otomatik olarak ilgili yatırımcıların serbest hesaplarına dönecektir. Aracı kuruluşlar satış dışında başka bir nedenle yatırımcının blokajını engellemeyeceklerini 178 no’lu Genel Mektubumuz ekindeki taahhünameyi (5.madde) imzalayarak Tarafımıza beyan etmişlerdir. Aracı Kuruluşlarca gerçekleştirilecek olan “Satış Blokajına” aktarım işlemi sırasında söz konusu satış emri ile ilgili olarak müşterinin aracı kuruluşa vermiş olduğu satış ordinosunun numarasının da sisteme girilmesi zorunludur. Bu nedenle Aracı Kuruluşlarca; gerçekleşen işlemlere ait ordino numaralarının da takip edileceği bir

sistem kullanılması gerekecektir. T gününde gerçekleşen satış işlemlerinin aynı gün satış blokajına alınması ile ilgili olarak aracı kuruluşlarca oluşturulması gereken dosyanın formatı EK-4'te sunulmuştur.

Yatırımcının, aracı kuruluştan kullandığı kredinin karşılığı teminat olarak Takasbank'taki alt hesabında bulunan kıymetler üzerine blokaj koyarak; teminatların nakde dönüştürülmesi olasılığı durumunda aracı kuruluşu zor durumda bırakabileceği; ayrıca hesapların isme olması nedeniyle yatırımcının herhangi bir borcuna karşılık sözkonusu teminatların haciz işlemine konu olabileceği gibi nedenlerden dolayı teminat olan kıymetlerin de yatırımcı detayında ayrıca izlenebileceği bir yapı da sisteme dahil edilmiştir. Buna göre; Aracı kuruluşlar, kredili işlem yapan müşterilerinin teminat olarak vermiş oldukları hisse senetlerini; “Kredi teminatı”; kullanılan kredi ile alınan hisse senetlerini ise; “Kredili Menkul” alt hesaplarına aktaracaklardır. Sermaye Piyasası İşlemleri ile ilgisi olmayan kredilerle ilgili teminatlar ise “Diğer Teminat” hesabına aktarılacaktır.. Aracı Kuruluşların tüm alt hesap aktarım ve serbest hesaba dönüş ile ilgili işlemleri kendi sistemlerinden oluşturacakları dosya aktarımları ile yapabilecekleri sistem değişikliğini yapmaları ilerde herhangi bir sorunla karşılaşmalarını önleyecektir.

TAKASBANK A.Ş.

EK-1:MBS'de toplu hesap işlemleri dosya formatı

EK-2:MBS'deki müşteri hesap rapor formatı.

EK-3 Blokajla ilgili rapor formatları

EK-4-Alt Hesap tipleri arasında yapılacak aktarım işlemi için dosya formatı.

EK 1: TOPLU HESAP İŞLEMLERİ

Bu adımda, aracı kurumun kendi sistemini kullanarak yarattığı dosya okunarak, toplu hesap açma ve düzeltme işlemleri yapılabilir. Dosya adı: Üye kodu.CSV olmalıdır.

Örnek: Osmanlı Bankası toplu hesap işlemleri yapmak istiyorsa, dosya adı : OSM.CSV olmalıdır.

Dosyadaki bilgilerin kayıt deseni :

İşlem tipi, Üye kodu, Müşteri kodu, Hesabın niteliği. Hesabın durumu, Hesap şifresi, Sicil no, Sicil adı, Sicil soyadı olmalıdır.

Hesap açma veya müşterek hesap eşleştirme için, İşlem tipi, Üye kodu, Müşteri kodu, Hesabın niteliği, Hesabın durumu, Hesap şifresi zorunlu, diğer alanlar opsiyoneldir.

Hesap düzeltme içinse, İşlem tipi, Üye kodu, Müşteri kodu, Hesabın niteliği, Hesabın durumu, Hesap şifresi zorunludur, diğer alanlar girilmemelidir. Hesap düzeltme adımımda sadece şifre, nitelik ve durum değişikliği yapılabilir, eşleştirme işlemleri yapılamaz.

İşlem tipi: Hesapla ilgili işlemi belirler. ("A": Hesap açma, "D": Hesap düzeltme) Karakter (1)

Üye Kodu: İşlemi yapılacak olan üye kodudur. Karakter (3)

Müşteri Kodu: İşlemi yapılacak olan hesaba ait müşteri kodudur (hesap no) Karakter (15)

Hesabın niteliği: Hesabın niteliğidir. ("S" : Şahsi hesap, "M" : Müşterek hesap) Karakter (1)

Hesabın durumu: Hesabın durum kodudur. "I": İşlemde, "G": Aracı kurum tarafından geçici durdurulmuş, "Y": Kapalı. Karakter (1)

Hesap şifresi : Hesaba ait, 4 haneli nümerik şifredir. Nümerik (4)

Sicil no: Hesapla eşleşecek kimliğe ait, Takasbank tarafından verilen sicil numarasıdır. Nümerik (8)

Sicil adı: Hesapla eşleşecek kimliğin adıdır. Karakter (25)

Sicil soyadı: Hesapla eşleşecek kimlik, gerçek kişi ise onun soyadı, değilse şirket veya fon adıdır. Karakter (50)

Örnek : A,OSM,1125,S,I,2323,12345555,ALİ KEMAL,TAN

D,OSM,1150,S,I,3434,,

EK 2 : MÜŞTERİ HESAP RAPORU

Müşteri kodu, Hesap şifresi, Nitelik, Durum, Sicil no, Ad Soyad, Açılış tarihi, Kullanıcı

Örnek :1002,3435,S,I,0,12/12/1995 12:28,OSM01

Müşteri kodu: Raporlanan hesabın numarasıdır.

Hesap şifresi : Hesaba ait, 4 haneli nümerik şifredir.

Nitelik: Hesabın niteliğidir. “S”: Şahsi hesap, “M”: Müşterek hesap.

Durum: Hesabın durum kodudur. “I”: İşlemde, “G”: Aracı kurum tarafından geçici durdurulmuş, “T”: Takasbank tarafından geçici durdurulmuş, “Y”: Kapalı

Sicil no: Hesapla eşleşen kimliğe ait, Takasbank tarafından verilen sicil numarasıdır.

Ad: Hesapla eşleşen kimliğin adıdır.

Soyad: Hesapla eşleşen kimlik, gerçek kişi ise onun soyadı, değilse şirket veya fon adıdır.

Açılış tarihi: Hesabın açıldığı tarihtir.

Kullanıcı: Hesabı açan kullanıcı kodudur.

EK 3 : ALT MÜŞTERİ HESAPLAR RAPORU

Müşteri No bazında alt hesaplar arasında oluşan hareketlerin ve bakiyelerin raporlandığı ek rapordur.

Rapor Tipi = Hareket için Dosya seçeneği ile alınacak bilgi formatı

Tarih, Üye Kodu, Müşteri No, Hisse Kodu, Grup, Virmanlayan Hesap, Virmanlanan Hesap, Tutar, İşlem Emir No

Örnek : 18/02/1999,ZRY,10033,ARCLK,E,32,30,1000,0

şeklinde olacak. İşlem tarihinde yapılmış olan tüm alt hesap hareketleri işlem tutarları ile listelenecektir.

Rapor Tipi = Bakiye için Dosya seçeneği ile alınacak bilgi formatı

Üye Kodu, Müşteri No, Hisse Kodu, Grup, Hesap Tipi, Adet

Örnek : ZRY,10033,ARCLK,E,32,1000

şeklinde olacak. İşlem tarihinde müşteri hesaplarının alt hesap bazında son bakiyeleri listelenecektir.

Rapor Tipi = Kümülatif için Dosya seçeneği ile alınacak bilgi formatı

Tarih, Üye Kodu, Müşteri No, Hisse Kodu, Grup, Virmanlayan Hesap, Virmanlanan Hesap, Kümülatif Tutar

Örnek : 18/02/1999,ZRY,10033,ARCLK,E,32,30,178000

şeklinde olacak. İşlem tarihinde yapılan alt hesap hareketlerinin günlük bazda kümülatif toplamı (Kümülatif Tutar) listelenecektir.

ÜYE MÜŞTERİ HAREKET RAPORU

Müşteri Hesapları arası yapılan virman işlemleri raporlanır. (Müşteri hesabında ÜYE HAVUZ'una çıkışlar ve ÜYE HAVUZ'undan Müşteri Hesabına girişler dahil) Dosya seçeneği ile alınan bilgiler aşağıdaki formatta listelenir;

Tarih, Üye Kodu,Hisse Kodu, Grup, Virmanlayan Müşteri No, Virmanlayan Hesap, Virmanlanan Müşteri No, Virmanlanan Hesap, Tutar, İşlem Emir No, İşlem Yapan

Örnek : 18/02/1999,ZRY,ARCLK,E,10033,32,10056.30,1000,0,Yatırımcı

şeklinde olacak. İşlem tarihinde yapılmış olan müşteri hesaplarından HAVUZ'a hareketleri işlem tutarları ile listelenecektir.

EK 4 : ALT HESAP TIPLERİ VİRMAN İŞLEMLERİ DOSYA FORMATI

Dosya transferi ile yapılan müşteri alt hesap virman işlemlerinde kullanılan disket okuma formatı değiştirilerek, müşterinin alt hesapları detayında işlem yapılabilmesi sağlanacaktır;

Yeni Format aşağıdaki şekilde olacaktır ;

Üye Kodu, Virmanlayan Müşteri No, Virmanlayan Hesap, Tarih, Hisse Kodu,Grup, Virmanlanan Müşteri No, Virmanlanan Hesap,Tutar, Emir No, Açıklama

Örnek

ZRY,10029,33,03/03/1999,ADANA,E,10024,35,100.24,187700987,Deneme Virmanı

Üye Kodu : Karakter (3), Zorunlu

Virmanlayan Müşteri No : Karakter (15), Zorunlu Değil

Virmanlayan Hesap : Nümerik (2), Zorunlu

Tarih : gg/aa/yyyy , Karakter (10), Zorunlu

Hisse Kodu : Karakter (5), Zorunlu

Grup : Karakter (2), Zorunlu

Virmanlanan Müşteri No : Karakter (15), Zorunlu Değil

Virmanlanan Hesap : Nümerik (2), Zorunlu

Tutar : Nümerik (20,2), Zorunlu

Emir No : Karakter (16), Zorunlu (Satış blokaj işlemi dışındaki hesap tipleri için zorunlu değildir)

Açıklama : Karakter (50), Zorunlu Değil

